

T:mi Virpi Mäki-Opas
OMAVALVONTASUUNNITELMA

20.04.2018

Sisälllys

Päivityshistoria.....	3
1. Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot	4
1.1 Palveluntuottajan perustiedot.....	4
1.2 Palveluyksikön perustiedot	4
1.3 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet.....	5
1.3.1 T:mi Virpi Mäki-Opas.....	5
1.3.2 Toimintaympäristö ja palveluiden saatavuus	5
1.3.3 Palvelut: Fysioterapia.....	6
1.3.4 Palvelut: Ratsastusterapia.....	6
2. Asiakas- ja potilasturvallisuus	8
2.1 Palveluiden laadulliset edellytykset.....	8
2.2 Vastuu palvelujen laadusta	8
2.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet	8
2.4 Muistutusten käsittely	11
2.5 Henkilöstö.....	11
2.6 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta	12
2.7 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi	12
2.8 Toimitilat ja välineet	12
2.9 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö.....	13
2.10 Lääkehoitosuunnitelma.....	15
2.11 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuojat.....	15
2.12 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen	16
3. Omavalvonnan riskienhallinta	17
3.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen	17
3.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely	17
3.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen	18
3.4 Ostopalvelut ja alihankinta	19
3.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta	19
4. Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen	20
4.1 Toimeenpano	20
4.2 Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen	20

1. Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot

1.1 Palveluntuottajan perustiedot

Palveluntuottaja: T:mi Virpi Mäki-Opas

Palveluntuottajan Y-tunnus: 2034560-4

Toimipaikan postiosoite: Kivimäentie 34, 63500 Lehtimäki

Puhelin: 050 309 4912

Sähköposti: virpi.maki-opas@pp.inet.fi

Kotisivut: www.maki-opas.net

Palveluista vastaava johtaja: Virpi Mäki-Opas, fysioterapeutti/yrittäjä

Valvira rekisteröintinumero: 60003543935

Vastuuvakuutuksen voimassaolo: Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva, jatkuva vuosivakuutus.

Toimiala: Fysioterapia

Palvelut: Fysioterapia ja ratsastusterapia

1.2 Palveluyksikön perustiedot

Palveluyksikkö: T:mi Virpi Mäki-Opas

- Palvelupiste 1: Fysioterapia kotikäyntejä seuraavien kuntien alueella:
  - o Alajärvi
  - o Ähtäri
  - o Kuortane
  - o Soini
  - o Lapua
- Palvelupiste 2: Ratsastusterapiat toteutetaan Lehtimäen opiston tiloissa, Opistotie 1, 63500 Lehtimäki

1.3 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

1.3.1 T:mi Virpi Mäki-Opas

Toiminimen toiminnasta vastaa Virpi Mäki-Opas, ammatiltaan fysioterapeutti, NDT-terapeutti ja ratsastusterapeutti-SRT. Tmi Virpi Mäki-Opas tarjoaa fysioterapiaa ja ratsastusterapiaa neurologisiin asiakkaisiin keskittyen. Yrityksen kohderyhmänä ovat lähtökohtaisesti lapset ja nuoret, mutta fysio- ja ratsastusterapiaa toteutetaan tarpeen mukaan myös aikuisille.

Virpi on valmistunut fysioterapeutiksi Tampereen terveydenhoito-oppilaitoksesta vuonna 1998, ratsastusterapeutiksi Ypäjän hevosopistosta vuonna 2004 ja eläinfysioterapeutiksi Satakunnan ammattikorkeakoulusta vuonna 2010. Hän on erikoistunut lasten neurologiseen fysioterapiaan ja suorittanut NDT-koulutuksen sekä Bobath-vauvaterapia-koulutuksen. Lasten fysioterapiasta hänellä on kokemusta vuodesta 1998 lähtien, jolloin hän aloitti työskentelyn lasten fysioterapeuttina Resiinafysiossa siirtyen sieltä v. 2004 työskentelemään Centeurion Oy:hyn sekä fysio- että ratsastusterapeuttina. Vuosina 2008-2010 Virpi työskenteli Soinin kuntokulmassa huolehtien yrityksen neurologisista asiakkaista. Yksityisyrittäjänä Virpi on aloittanut vuonna 2011 ja siitä lähtien hänellä on ollut myös KELA:n kanssa sopimus vaativasta lääkinnällisestä kuntoutuksesta sekä fysio- että ratsastusterapian osalta. Muita yhteistyökumppaneita ovat Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue sekä Kuusiolinna Terveys Oy.

Hevoset ovat aina kuuluneet Virpin elämään ja tällä hetkellä Virpi kilpailee esteratsastuksessa kansallisella tasolla. Omalla tallilla hänen omistuksessaan on neljä omaa hevosta, joista kaksi on omia kasvatteja. Mahdollisuuksien mukaan hevosia hyödynnetään koulutuksen etenemisen myötä myös terapiakäytössä. Pitkäaikainen kokemus hevosten kanssa työskentelystä antaa ratsastusterapiaan näkemystä mm. hevosvalintoihin ja turvallisuuteen liittyen.

1.3.2 Toimintaympäristö ja palveluiden saatavuus

Fysioterapia toteutetaan lasten ja nuorten arkiympäristössä koti-, päiväkot- ja koulukäynteinä, mikä mahdollistaa hyvin harjoiteltavien asioiden siirtymisen asiakkaan arkeen sekä yhteistyön lähipiiriin kanssa.

Ratsastusterapia toteutetaan Lehtimäen Opiston tiloissa, joissa on laadukkaat puitteet terapian toteuttamiselle niin tallissa kuin hevosen selässä tapahtuvaa harjoittelua ajatellen. Käytössä on ratsastuskenttä sekä lämmitetty maneesi, joka mahdollistaa ympärivuotisen harjoittelun sekä monipuoliset maastot ja ratsastusta varten tehty erityinen ratsastuspolku. Lisäksi käytössä on nosturi, jolla voidaan kaikista vaikeimmin vammaisten ratsastajien selkään nousu toteuttaa turvallisesti silloin kun se ei muuten onnistuisi. Opistolla on myös useita tehtävään koulutettuja hevosia, jolloin

hevosvalintakin voidaan tehdä asiakkaan tarpeiden mukaan. Terapiassa on mukana aina koulutettu ja kokemusta omaava ratsastusterapia- avustaja hevosta taluttamassa.

Terapiapalvelut ovat saatavilla Kelan kustantamana vaativana lääkinällisenä kuntoutuksena ja hyvinvointialueen ostopalveluna sekä palvelusetelillä. Tätä ennen asiakkaalla on oltava voimassa oleva kuntoutussuunnitelma.

1.3.3 Palvelut: Fysioterapia

Fysioterapia yrityksessä toteutuu yksilöterapiana KELA:n kustantamana (vaikeavammaisten lääkinällinen kuntoutus) tai Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kustantamana ja fysioterapia toteutuu joko asiakkaan kotona, päiväkodissa tai koulussa, lapsen normaalissa arkiympäristössä.

Kohderyhmänä ovat muun muassa CP- ja kehitysvammaiset lapset sekä muut neurologiset asiakkaat, vauvaterapia-asiakkaat, hengitysfysioterapia-asiakkaat ja lapset, joilla on motorisen kehityksen viivettä tai sensorisen integraation ongelmia. Lasten fysioterapiassa pyritään löytämään ratkaisut perusliikkumisen ja toimintakyvyn ongelmiin ja terapiamenetelmät valitaan aina yksilöllisesti asiakkaan tarpeiden ja terapian tavoitteiden mukaisesti. Käytössä olevia terapiamenetelmiä ovat mm. fysioterapeuttinen neuvonta ja ohjaus, terapeuttinen harjoittelu, fyysisen kunnon ja liikkumisen harjoittaminen sekä manuaalisen terapian menetelmät. Fysioterapian tarkoituksena on tukea lapsen kuntoutumista ja arjessa selviytymistä ICF-viitekehys huomioiden.

1.3.4 Palvelut: Ratsastusterapia

Ratsastusterapia toteutuu yksilöterapiana KELA:n kustantamana (vaikeavammaisten lääkinällinen kuntoutus) tai Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen maksusitoumuksella. Terapiaan käytetään Lehtimäen opiston tiloja (Opistotie 1, 63500 Lehtimäki), joissa terapian toteuttamiseen on laadukkaita puitteet. Ratsastuskenttä, lämmitetty maneesi ja toimivat tallitilat mahdollistavat terapian toteuttamisen ympäri vuoden. Lehtimäen opistolla on useita tehtävään koulutettuja hevosia ja käytössä on myös nosturi, joten terapia voidaan toteuttaa yksilöllisesti asiakkaan tarpeiden mukaan myös vaikeimmin vammaisille asiakkaille. Ratsastusterapiassa on fysioterapeutin lisäksi aina koulutettu ja kokenut avustaja taluttamassa hevosta.

Hevonen tekee ratsastusterapiasta kuntoutusmuotona hyvin erityisen. Hevonen on yhteistyöhaluinen ja sosiaalinen olento, johon on helppo ottaa kontaktia ja se motivoi useimpia asiakkaita. Hevosen liike vaikuttaa ihmiseen tunto-, tasapaino- ja liikejärjestelmien kautta, mikä auttaa parantamaan muun muassa kehotietoisuutta ja kehon hallintaa. Hevosen kävellessä ratsastajaan siirtyy noin 100 moniulotteista liikeimpulssia minuutissa, jotka ovat hyvin samantapaisia, kuin ihmisen kävellessä. Tätä voidaan hyödyntää myös toivotun kävelyliikkeen mallittamisessa liikuntavammaisilla asiakkailla. Ratsastusterapia on myös todettu hyödylliseksi spastisuuden alentamisessa, joka on seurausta hevosen ruumiinlämmön ja liikkeen yhdistymisestä.

Hevonen, ratsastusympäristö ja käytetyt menetelmät valitaan aina kuntoutujan mukaan. Tavoitteena on kuitenkin aina löytää menetelmät, jotka lisäävät kuntoutujan toimintakykyä ja arjessa suoriutumista ja osallistumista ICF-viitekehys huomioiden. Käytössä olevat menetelmät, joihin ratsastusterapeutilla on koulutus ja vuosien kokemus, ovat hevosen hyvinvoinnista huolehtimiseen ja tallitöihin liittyvät harjoitteet, maasta käsin työskenteleminen, hevosen selässä tapahtuva harjoittelu ja liinatyöskentely.

2. Asiakas- ja potilasturvallisuus

2.1 Palveluiden laadulliset edellytykset

- Kohdassa 1.2 mainittu vastuuhenkilö (Yrittäjä) on vastuussa yritystoiminnassa syntyneistä ongelmatilanteista normaalina työaikana.
- Yrittäjä vastaa terapiasuunnitelmien toteutumisesta sekä mahdollisista haasteista tai vaaratilanteista terapiasuunnitelmien toteutumisessa. Yrittäjä on järjestänyt itselleen mahdollisuuden ulkopuoliseen työnohjaukseen.
- Yrittäjä täydennyskoulutuu erillisen täydennyskoulutussuunnitelman mukaisesti.
- Yrittäjä toimii asiakkaidensa vastuuterauttina ja tarvittaessa asiakkaille voidaan sopia ulkopuolinen vastuuterauttaja esimerkiksi Yrittäjän poissaolon ajaksi, mikäli kuntoutuksen keskeyttäminen poissaolon ajaksi ei ole tarkoituksenmukaista tai mahdollista.
- Yrityksessä noudatetaan palvelua tarkentavaa laatukäsikirjaa.

2.2 Vastuu palvelujen laadusta

- Kohdassa 1.2 mainittu Yrittäjä on terveyspalveluista vastaava henkilö, joka vastaa palvelujen laadusta kaikissa tilanteissa. Palvelusta vastaava Yrittäjä on koulutettu ja Valviran valvoma terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) tarkoittama ammattihenkilö.

2.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet

Asiakkaan oikeus hyvään kohteluun ja hoitoon

Jokaisella on oikeus tulla kohdelluksi ja kohdatuksi aina asianmukaisesti asiakkaiden taustasta tai vammasta riippumatta. Jokaisella on oikeus laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon. Jokaisen hoito on järjestettävä ja häntä on kohdeltava siten, ettei hänen ihmisarvoaan loukata sekä siten, että hänen vakaumustaan ja hänen yksityisyyttään kunnioitetaan. Potilaan äidinkieli, hänen yksilölliset tarpeensa ja kulttuurinsa on mahdollisuuksien mukaan otettava hänen hoidossaan ja kohtelussaan huomioon. Näistä oikeuksista säädetään tarkemmin laissa potilaan asemasta ja oikeuksista (potilaslaki, 785/1992).

Potilaslain mukaiset muut oikeudet, kuten tiedonsaantioikeudet ja itsemääräämisoikeudet

Asiakkaiden oikeuksien toteutumisessa noudatetaan potilaan asemasta ja oikeuksista annettua laki, erityisesti lain 5 §:ää jonka mukaan asiakkaalla on oikeus saada tietoa erilaisista hoito- ja jatkohoitovaihtoehdoista kuten asiakkaan valinnanvapauteen tai julkisesti järjestetyn hoidon suorahankintoihin liittyvistä kysymyksistä, sekä erityisesti potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 6 §:n eli potilaan itsemääräämisoikeuteen liittyvissä kysymyksissä. Viitatus 6 §:n nojalla potilaalla on oikeus tulla hoidetuksi yhteisymmärryksessä hänen kanssaan. Jos potilas kieltäytyy jostain tietystä hoitotoimenpiteestä, on potilasta hoidettava muulla lääketieteellisesti hyväksyttävällä tavalla.

Yrittäjä ei käytä kuntoutuksessa varsinaisia rajoitustoimenpiteitä. Mikäli rajoitustoimenpiteitä olisi käytössä, niistä tehtäisiin erilliset lain edellyttämät päätökset ja etukäteiset suunnitelmat sekä merkinnät myös tähän omavalvontasuunnitelmaan erillisen ”rajoitustoimenpiteet” otsikon alle. Rajoitustoimenpiteiden on lähtökohtaisesti perustuttava lakiin ja ne ovat aina viimesijainen keino. [Lisätietoa Valviran rajoitustoimenpiteet -sivulla.](#)

Lastensuojelu

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden velvollisuudesta tehdä lastensuojeluilmoitus noudatetaan sitä, mitä lastensuojelulain 25 §:ssä on säädetty. Terveydenhuollon ammattihenkilöillä on lakiin perustuva velvollisuus lastensuojeluilmoituksen tekemiseen hyvinvointialueelle, mutta ilmoitus voidaan tehdä myös lastensuojelulain 25 a §:n nojalla yhdessä lapsen tai hänen vanhempansa kanssa.

Terveydenhuollon ammattihenkilöillä ei ole oikeutta pidättäytyä lastensuojeluilmoituksen tekemisestä, milloin he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Lastensuojeluilmoituksen tarkoituksena on aina lasta koskevan tuen tarpeen selvittäminen.

Yrittäjän arvot ja toimintaperiaatteet

Toiminimen toiminta-ajatuksena on tarjota laadukasta, tavoitteellista ja vaikuttavaa fysio- ja ratsastusterapiaa ajanmukaisin menetelmin ja välinein kuntoutujien työ- ja toimintakyvyn sekä elämänlaadun ylläpitämiseksi ja lisäämiseksi. Toiminnassa noudatetaan fysio- ja ratsastusterapeuttien eettisiä periaatteita palvellen kuntoutujia yksilöllisesti. Kuntoutus perustuu erityisasiantuntemukseen ja tarpeelliseen yhteistyöhön.

Toiminnassa näkyvät arvot ovat kuntoutujalähtöisyys ja terapian vaikuttavuus. Kuntoutus järjestetään niin, että se on tavoitteellista, aktiivista ja asiakaslähtöistä. Kuntoutuksessa otetaan huomioon asiakkaan fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset tarpeet sekä toimintakyvyn eri osa-alueet ICF-luokituksen mukaisesti sekä yksilöön ja ympäristöön liittyvät tekijät ja niiden vaikutus toisiinsa. Kuntoutuksessa korostuu voimavarakeskeisyys ja arjen toiminnoista suoriutumisen ja osallistumisen kehittäminen.

Turvallisuus huomioidaan kaikessa toiminnassa ja ammattitaitoa sekä laatua pyritään jatkuvasti kehittämään.

Hoitoon pääsy

Yrittäjä ylläpitää mahdollisuuksien mukaan julkisesti verkossa tietoa yrityksen asiakaspaikkatilanteesta esimerkiksi ajanvarauskalenterin avulla ja palvelee asiakkaita ilman aiheetonta viivytyttä. Mikäli asiakkaalle ei kyetä tarjoamaan hoitoa kohtuullisessa määrääjassa, tästä kerrotaan hoitoon hakeutuvalla asiakkaalla aina erikseen.

Asiakkaat pääsevät hoitoon varaamalla palvelun yrittäjän itsensä kautta, joko henkilökohtaisesti asioimalla tai puhelimitse ajanvarausnumerosta.

Terapiasuhteen aloitus

Terapiasuhteen alussa asiakkaasta vastuussa oleva Yrittäjäterapeutti kartoittaa asiakkaan tarpeet ja kuntoutuksen tavoitteet, sekä sopii pitkäaikaiseksi tarkoitetun asiakkaan kanssa erillisen terapiasuunnitelman yksityiskohdista. Asiakkaan kanssa laadittava terapiasuunnitelma perustuu erilliseen asiakkaan kuntoutus- ja hoitosuunnitelmaan, mikäli sellainen on saatavilla. Kuntoutusjakson päätteeksi käydään läpi kuinka suunnitelma on toteutunut ja tavoitteet saavutettu ja laaditaan jatkosuunnitelma.

Epäasiallisen kohteluun puuttuminen ja potilasasiavastaava

Mikäli asiakas tulee epäasiallisesti kohdelluksi, voi asiakas olla suoraan puhelimitse tai kirjeitse yhteydessä yrityksen kohdassa 1.2 mainittuun Yrittäjään epäasiallisen kohtelun oikaisemiseksi. Yrittäjä kirjaa asiakkaalta saadun ilmoituksen muistutuksena ja varmistaa ilmoituksessa kerrottujen epäkohtien poistumisen. Potilaalla on myös oikeus saada alueen potilasasiavastaavalta lisätietoja potilaan oikeuksistaan.

Yrityksen verkkosivuilla ja tässä omavalvontasuunnitelmassa on potilas- ja sosiaaliasiavastaavista kertova tiedote, josta asiakas saa tarvittaessa lisätietoja potilaan oikeuksistaan. Yrittäjä on kouluttanut itseään potilaiden oikeuksia koskevasta lainsäädännöstä. Sekä yksityisten yritysten että julkisen terveydenhuollon asiakkaita neuvotaan hyvinvointialueen potilas- ja sosiaaliasiavastaavien neuvonnasta, jonka aukioloajat ja yhteystiedot ohessa:

Etelä-Pohjanmaan Hyvinvointialueen potilas- ja sosiaaliasiavastaavat:

- Potilasasiavastaavat Marjo-Riitta Kujala ja Elina Pullinen
- Sosiaalivastaava Henna Lammi

Puh. 06 4154111. Tavattavissa arkisin klo 8.00-16.00.

Asiakkaiden itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan täysimääräisesti, eikä asiakkaan itsemääräämisoikeutta rajoittavia toimenpiteitä käytetä. Mikäli rajoittamistoimenpiteitä joudutaan käyttämään, muutetaan tätä omavalvontasuunnitelmaa.

Kuntoutus on vapaaehtoista ja potilaalla on aina mahdollisuus kieltäytyä tälle tarjottavista terapiatoimenpiteistä. Menestyksenkäs kuntoutuminen edellyttää tyypillisesti asiakkaalta myös omaa aktiivisuutta ja motivaatiota kuntoutumisensa tukemiseksi, johon pyritään tyypillisesti pääsemään asiakkaan motivoinnilla, ohjauksella ja harjoituksilla. Yrityksellä ei ole erillisiä asiakkaan itsemääräämisoikeuden vahvistamiseksi laadittuja ohjeita tai suunnitelmia. Asiakkaiden tyytyväisyyttä seurataan säännöllisesti kysymällä näiden tyytyväisyydestä yrityksen tarjoamaan palveluun.

2.4 Muistutusten käsittely

- Asiakkailla tai näiden laillisella edustajalla on potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 3 luvun 10 §:n nojalla oikeus tehdä hoidostaan tai kohtelustaan vapaamuotoinen muistutus Yrittäjälle. Myös potilaan omaisella tai läheisellä on oikeus tehdä muistutus, jos potilas ei siihen itse kykene.
- Yrittäjä käsittelee potilaan antamat muistutukset ja varmistaa epäkohtien korjaamisen viipymättä. Saadusta muistutuksesta ja sen perusteella tehdyistä hoitoon liittyvistä ratkaisuista tehdään merkintä muistutuksen antaneen potilaan potilasasiakirjoihin.
- Muistutukset ja niiden perusteella tehdyt toiminnan oikaisuun liittyvät toimet käsitellään soveltuvin osin läpi asiakkaan kanssa ja asiassa tehtyjen oikaisujen pohjalta tehdään tarpeelliset muutokset yrityksen toimintaprosesseihin tai tähän omavalvontasuunnitelmaan.

2.5 Henkilöstö

- Yrityksen henkilökunta koostuu yksinyrittäjänä toimivasta terveydenhuollon ammattilaisesta:

Fysioterapeutti: Virpi Mäki-Opas

- Yrityksessä ei käytetä vuokratyövoimaa.
- Yrityksen sijaisuustarpeet pyritään tarvittaessa täyttämään ensisijaisesti alihankkijan tai määräaikaisen työntekijän avulla. Kelan vaativassa lääkinnällisessä kuntoutuksessa ja ostopalveluissa sijaisen on täytettävä samat tilaajan asettamat sopimuksista ilmenevät edellytykset kuin vakituisellekin henkilöstölle asetetaan. Mahdollisen sijaisen pätevyys tarkistetaan etukäteen.
- Opiskelijoiden ja harjoittelijoiden käyttö on rajattua. Opiskelijoiden toimintaa ohjataan nimeämällä näille kirjallisesti ohjaajaksi Yrittäjä, joka selvittää opiskelijan edellytykset suoriutua tälle annettavista työtehtävistä aina ennen ensi kertaa tehtäviin ryhtymistä. Opiskelijan tekemiä potilasasiakirjamerkintöjä seurataan ja asiakkaiden kokemuksia tiedustellaan tarvittaessa, jonka lisäksi kuntoutumisen edistymistä seurataan tehtyjen potilasasiakirjamerkintöjen perusteella. Lupa opiskelijan läsnäololle terapiatilanteessa kysytään aina etukäteen asiakkaalta.
- Lasten ja ikääntyvien parissa työskentelevä on velvollinen esittämään ennen palkkauspäätöstään oikeusrekisterikeskuksen alle 6 kk ikäisen rikostaustaotteen. 1.1.2025 alkaen rikostaustaote vaaditaan myös vammaisten parissa työskenteleviltä terveydenhuollon ammattilaisilta. Yrittäjän rikostaustaotteen tarkistamisesta on vastuussa Yrittäjän toimintaa valvova aluehallintovirasto tai Valvira.

Ensiapuvalmius

Yrittäjä ylläpitää omaa henkilökohtaista ensiapuvalmiuttaan. Yrityksen toimitiloissa on käytettävissä yleisimmät tarvittavat ensiapuvälineet.

2.6 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta

- Kuntoutuspalvelut ovat tyypillisesti kasvokkain yhden terapeutin antamia terveystalvueluita, jotka eivät tyypillisesti toteudu lainkaan, jos terapeutti tai asiakas puuttuvat. Yrittäjä seuraa asiakkaiden hoitoon pääsyä ja kuntoutuksen toteutumista.
- Yrittäjä hallinnoi työkuormaansa siten, että työkuorma ei muodostu liian kuormittavaksi ja että asiakkaiden kuntoutumisella on aina olemassa onnistumisen edellytykset.
- Kuntoutusalalla erityisiä lakiin perustuvia henkilöstömitoituksia ei ole. Mikäli palvelun tilaajat, kuten Kela tai hyvinvointialueet, esittävät henkilöstön määrää tai laatua koskevia vaatimuksia, niitä noudatetaan.

2.7 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

- Yhteistyö hyvinvointialueen ja muiden terveydenhuollon tai sosiaalihuollon toimijoiden kanssa järjestetään sopimuksen mukaisella tavalla ja tarpeellisella määrällä hoitoneuvotteluja. Tämän lisäksi monialaista yhteistyötä voidaan tehdä esimerkiksi asiakkaan kotikäyntien/arkiympäristökäyntien yhteydessä tai erillisillä verkostokäynneillä, sekä myös puhelimitse ja suojatulla sähköpostilla.

2.8 Toimitilat ja välineet

Kuvaus potilasturvallisuuden kannalta kriittisten tilojen suunnittelusta sekä tilojen soveltuvuudesta käyttötarkoitukseensa

Tämän toimintayksikön omavalvontasuunnitelma kattaa seuraavat fyysiset palvelupisteet:

- Yrityksellä ei ole erillisiä toimitiloja fysioterapiaa varten. Kaikki terapiakäynnit toteutetaan asiakkaan arkiympäristössä koti, päiväkoti tai koulukäynteinä.
- Ratsastusterapiat toteutetaan Lehtimäen opiston tiloissa, Opistotie 1, 63500 Lehtimäki. Tilat on suunniteltu erityisryhmien terapian toteutusta varten.

Tilojen esteettömyys

Lehtimäen Opiston tilat ovat täysin esteettömät koska tilat ovat suunniteltu nimenomaan liikuntarajoitteisille. Pyörätuoliasiakkaille on automaattiovet, luiskat ja hevosen selkään nousua varten nosturi ja koroketasot.

Pelastussuunnitelma

Yrityksellä on käytössä paperiversiona pelastuslain (379/2011) 15§ mukainen Lehtimäen Opiston Pelastussuunnitelma. Kyseinen suunnitelma on voimassa toimittaessa Lehtimäen Opiston ratsastuskoulun ja maneesin alueella.

Pelastussuunnitelman laatimisesta vastaa rakennuksen tai kohteen haltija.

Yrittäjä on perehtynyt pelastussuunnitelmaan suunnitelman edellyttämällä tavalla.

Kuvaus tilojen järjestämisestä, kulunvalvonnasta sekä murto- ja palosuojauksesta

Lehtimäen Opiston tilat ovat lukittuina vain henkilökunnalle tarkoitettujen alueiden osalta ja alueella on aina jatkuva valvonta. T:mi Virpi Mäki-Opas ei säilytä kyseisissä tiloissa mitään potilasmateriaalia tai työvälineitä.

Kuvaus siivous, jätehuoltoon ja ongelmajätteiden käsittelyyn liittyvistä menettelyistä

Lehtimäen Opiston kiinteistöhenkilökunta hoitaa jätelain mukaisesti kaikki ympäristöhuoltoon liittyvät asiat.

Käytettävien välineiden huolto ja perehdytys

Yrittäjä vastaa toimialueellansa käytettävien välineiden asianmukaisesta huollosta ja Yrittäjä perehtyy tai koulutautuu laitteiden käyttöön ennen laitteiden käyttöönottoa.

2.9 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Käytössä oleva potilastietojärjestelmä täyttää asiakastietolain (laki 703/2023) vaatimukset ja se löytyy Valviran tietojärjestelmärekisteristä.

Kanta-palveluihin liittyvät potilastietojärjestelmät (luokka A)

Ohjelma: Diarium

Toimittaja: Nordhealth Finland Oy

Y-tunnus: 1733917-4

VAT-numero: FI17339174

Puh. 019 425 1610

Tuki Puh. [09 4255 0329](tel:0942550329)

tuki@diarium.fi

Vaatimuksenmukaisuustodistus sertifikaatti nro: FI160613-21

Ei muita tietojärjestelmiä käytössä.

Ostopalvelutilanteet

Yrittäjän tuottaessa palvelua toiselle alihankintana, ostopalveluna tai palvelusetelinä (kuten hyvinvointialueelle tai alihankintana työterveyshuollon palveluntuottajalle) laaditaan henkilötietojen käsittelysopimus toimeksiantajan kanssa ja pidetään potilasrekisteriä erillisen toimeksiantajan lukuun siten, etteivät potilastiedot sekoitu yrityksen oman potilasrekisterinpidon kanssa. Ostopalvelutilanteissa potilastiedot viedään Kantaan joko toimeksiantajan toimesta erikseen tai itse, mikäli toimeksiantaja on antanut Yrittäjälle erillisen ostopalvelun valtuutuksen Kantaan.

Käytettäessä alihankkijoita perehdytetään alihankkija oman potilastietojärjestelmän käyttöön ja avataan alihankkijalle tunnukset, ellei alihankkija käytä ostopalvelun valtuutusta tai toimita alihankinnasta syntyneitä potilastietoja muuten yritykselle. Alihankkijoiden kanssa sovitaan myös henkilötietojen käsittelystä toisen lukuun. Mikäli rekisterinpitäjä on muu kuin yritys, kuten esimerkiksi hyvinvointialue asiakastietolain 13 §:n nojalla, huomioidaan tämä alihankintasopimuksissa.

Mahdolliset potilasrekisteriä koskeva tietopyynnöt ja tietoturvaloukkaus epäilyt ohjataan viipymättä kulloisenkin rekisterinpitäjän ratkaistavaksi. Yrittäjän omaan rekisterinpitoon kuuluvissa asioissa tietopyynnöt ja tietoturvaloukkaukset käsitellään, ratkaistaan ja kirjataan itse.

Tietojärjestelmiin kohdistuvista vakavissa häiriöistä ilmoitetaan järjestelmätoimittajalle tai Valviralle erillisen tietoturvasuunnitelman kirjauksen mukaisesti. Muissa häiriötilanteissa toimitaan erillisen tietoturvasuunnitelman mukaisesti.

Etävastaanotto tai etäterapia

Etäpalveluita käytetään tietoturvalisellä tavalla siten, että asiakas on luotettavasti tunnistettavissa. Ennen kasvokkain alkaneen terapian siirtämistä etäterapiaksi varmistutaan kuntoutuja-asiakkaan tietoteknisistä edellytyksistä suoriutua terapiasta myös etänä, joko asiakkaan tai palveluntuottajan laitteilla, kuten tabletilla, tietokoneella tai puhelimella.

Lääkinnällisten laitteiden seurantarjestelmä

Yrityksellä ei ole käytössään lääkinällisiä laitteita eikä niitä käytetä terapian toteutuksessa.

Mikäli laitehankintoja tehdään, päivitetään omavalvontasuunnitelma näiltä osin.

2.10 Lääkehoitosuunnitelma

- Yrityksessä ei järjestetä lääkehoitoa, eikä käsitellä lääkkeitä, joten erillistä lääkehoitosuunnitelmaa ei ole.

2.11 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja

Potilaan yksityisyyden suoja ja potilastietojen luovuttaminen

Jo pelkkä tieto terveydenhuollon asiakkuudesta on lain mukaan salassa pidettävä potilassalaisuuden suojaama tieto. Yrityksen asiakas- ja potilasrekisteri on salainen sekä tarpeellisin toimenpitein suojattu sekä teknisesti että organisatorisesti.

Mahdolliset virheelliset asiakastietokirjaukset korjataan aina viipymättä riippumatta siitä, miten tieto virheellisestä merkinnästä on tullut ilmi. Potilaan yksityisyyden suojaaja tai muita oikeuksia ja vapauksia vakavasti vaarantavista tietoturvaloukkauksista kerrotaan aina rekisterinpitäjän toimesta EU:n tietosuoja-asetuksen mukaisesti viipymättä potilaalle itselleen tai tämän lailliselle edustajalle, kuten edunvalvojalle tai huoltajalle.

Asiakastietoja luovutetaan eteenpäin vain lakiin perustuvasta syystä, asiakkaan erillisellä suullisella tai kirjallisella suostumuksella tai potilaan Kanta-arkistoon antaman tietojen luovutusluvan perusteella. Suullisesta tietojen luovutussuostumuksesta tehdään aina erillinen merkintä asiakasasiakirjoihin.

Kanta-arkistoon liittyneellä palveluntuottajalla on velvollisuus kirjata kaikki rakenteisesti kirjatut potilasasiakirjamerkinnät valtakunnalliseen potilastiedon arkistoon (Kantaan). Asiakas voi halutessaan kieltää tietojen edelleen luovuttamisen Kanta-palveluiden kautta, mutta Kantaan kirjaaminen on aina Kanta-palveluihin liittyneen palveluntuottajan lakisääteinen velvollisuus.

Lakiin perustuvissa ostopalveluissa, kuten hyvinvointialueiden tai näiden yhteistyöelinten sekä Helsingin kaupungin tilaamien sote-palveluiden osalta rekisterinpitäjä on lakisääteisesti palvelut tilannut taho. Rekisterinpitovastuun kuuluessa ostopalveluissa tilaajalle, ei asiakkaalla ole erillistä mahdollisuutta kieltää tai sallia asiakastietojen palauttamista tilaajalle.

Kelan kuntoutuspalveluiden ja Kelan kuntoutuspsykoterapian osalta palveluntuottaja on aina itsenäinen potilas- ja asiakastietojen rekisterinpitäjä, eikä tietoja luovuteta eteenpäin lähettävälle tai muulle taholle ilman potilaan suostumusta tai lakiin perustuvaa syytä. Kelan kuntoutuksen osalta lakiin perustuva syy voi olla kuitenkin esimerkiksi Kelan esittämä Kelan kuntoutuslakiin perustuva pyyntö saada tietoja kuntoutuksen edistymisestä, jos tiedolla voi olla vaikutusta etuuspäätöksen käsittelyyn.

Asiakasasiakirjojen käsittely yrityksen sisällä

Asiakasasiakirjojen kuten potilasasiakirjojen käsittelyssä noudatetaan EU:n yleistä tietosuoja-asetusta sekä lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023). Yrityksessä noudatetaan myös Kanta-arkiston toimintamalleja. Yrityksen tietoturva- ja tietosuoja-asetusta on suunniteltu täsmällisemmin erillisessä lakisääteisessä tietoturvasuunnitelmassa, joka ei ole julkinen asiakirja.

Yrittäjä käy vähintään kerran vuodessa tietoturvan ja tietosuojan kertaus- ja täydennyskoulutuksen esimerkiksi Kanta extranetin verkkokoulutuksina tai ulkopuolisen toimijan järjestämänä verkko- tai läsnäkoulutuksena.

Yrityksen tietosuojavastaavana toimii:

Virpi Mäki-Opas
virpi.maki-opas@pp.inet.fi
Puh: 050 309 4912

Yrityksellä on käytössä sähköinen potilastietojärjestelmä ja yritys on liittynyt Kanta-palveluiden potilastiedon arkistoon (potilastietovarantoon).

Lisätietojen osalta yrityksen asiakkaiden käytettävissä on aina EU:n tietosuoja-asetuksen mukainen tietosuojaseloste.

2.12 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Palautteen kerääminen ja muistutukset

Asiakaspalautetta kerätään säännöllisesti ja niistä saadun palautteen perusteella toimintaa kehitetään ja muokataan asiakaslähtoisemmäksi ja toimivammaksi. Asiakaspalautetta varten on erillinen lomake mikä täytetään ja käydään läpi aina kuntoutusjakson päätyttyä.

Terveydenhuollon asiakkailla on aina oikeus tehdä potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 3 luvun mukainen muistutus. Palveluntuottajan on käsiteltävä muistutus asianmukaisesti ja siihen on annettava kirjallinen vastaus kohtuullisessa ajassa muistutuksen tekemisestä. Vastaus on perusteltava asian laadun edellyttämällä tavalla.

Muistutuksen tekeminen ei rajoita asiakkaan oikeutta tehdä saamastaan palvelusta kantelua valvovalle viranomaiselle, eli aluehallintovirastolle tai Valviralle.

3. Omavalvonnan riskienhallinta

3.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Yrittäjällä on velvollisuus ilmoittaa palvelunjärjestäjälle (Eteläpohjanmaan hyvinvointialue) ja valvontaviranomaiselle (aluehallintovirasto tai Valvira) yrittäjän omassa tai tämän alihankkijan toiminnassa ilmenneet asiakas- ja potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut sellaiset puutteet, joita Yrittäjä ei ole kyennyt tai ei kykene korjaamaan omavalvonnallisin toimin. Ilmoitusvelvollisuutta ei ole, mikäli Yrittäjä kykenee omatoimisesti korjaamaan puutteet tai uhkaavat puutteet itsenäisesti omilla toimillaan.

Toiminta poikkeus ja häiriötilanteissa sekä toimintaohjeet näihin tilanteisiin

Väkivaltatilanteet

Yrittäjä pyrkii ehkäisemään väkivaltatilanteita tunnistamalla potentiaaliset väkivaltauhkatilanteet mahdollisimman aikaisin etukäteen. Yrityksen tai Yrittäjän toimintatapaan ei kuulu väkivalta missään muodossa. Tilanteen rauhoittamiseksi käytetään aina muita keinoja. Asiakkaiden tai Yrittäjän turvallisuuden niin edellyttäessä Yrittäjä on velvollinen kutsuma paikalle poliisin ratkaisemaan väkivallan uhkan tai selvittämään jo tapahtunutta väkivaltaa.

Tapaturmatilanteet

Yrityksellä on erillinen potilasvakuutuslain mukainen potilasvakuutus, joka kattaa hoitotilanteissa tapahtuneet tapaturmat. Edellytyksenä on, että tapaturma tapahtuu hoito- tai tutkimustilanteen yhteydessä.

Sähkökatkot ja muut poikkeukselliset tilanteet

Yrityksessä on asiakasturvallisuuden edellyttämät välineet ja osaaminen välineiden käyttöön myös sähkökatkotilanteessa. Yrityksellä on jatkuvan potilasturvallisuuden edellyttämä varasto kriittisiä hoito- ja hoivatarpeita tai tarvikkeita, jotta hoito tai kuntoutus voidaan myös poikkeus- tai häiriötilanteessa keskeyttää asiakasturvallisella tavalla.

3.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Kuvaus menettelystä, jolla epäkohdat korjataan

Epäkohtien korjaaminen on lähtökohtaisesti Yrittäjän (lain mukaisen vastuuhenkilön) itsensä vastuulla. Asiakas- ja potilasturvallisuutta heikentävät epäkohdat toiminnassa tai laitteistoissa korjataan välittömästi.

Alihankkijoiden toiminnassa havaituista epäkohdista pyydetään selvitys alihankkijalta sekä vaaditaan havaittuja puutteita korjattavaksi. Korjaustoimenpiteiden toteutumista valvotaan.

Valvontaviranomaisen antama ohjaus ja päätökset

Palveluyksikön omavalvontasuunnitelmaa tehtäessä ja muutettaessa on otettava huomioon valvontaviranomaisten antama ohjaus ja päätökset.

Tätä suunnitelmaa laadittaessa viranomaisten antamaa ohjausta tai toimintaa koskevia päätöksiä ei ole ollut.

3.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Kuntoutuksen tyypilliset riskit ja raportointi

Kuntoutuksen suurimmat riskit liittyvät tyypillisesti liikuntakokeiluihin, ratsastusterapia tilanteisiin ja tavoitteiden saavuttamatta jäämiseen erinäisistä syistä. Itse hoidosta aiheutuvat riskit ovat usein vähäisiä, mutta eivät olemattomia. Asiakkailta joiden kanssa työskentelen on tyypillisesti haasteita tasapainon kanssa ja liitännäisongelmia (epilepsia, kehitysvamma), mikä lisää toiminnan riskialttiutta. Hevososen kanssa työskentely ratsastusterapiassa tuo omat riskinsä terapiatyöhön.

Yrittäjä tekee riskejä vastaavat tarvittavat muutokset tähän omavalvontasuunnitelmaan.

Infektioiden torjuntasuunnitelma (tartuntatautilain 17 §)

Tartuntatautilain 17 §:n mukaan terveydenhuollon palveluntuottajalla on oltava infektioiden torjuntasuunnitelma. Toimintayksikössä noudatetaan THL:n infektioiden torjuntaohjeiden tavanomaisia varotoimia. [Tavanomaiset varotoimet ovat luettavissa tällä sivulla](#). Sivun sisältö tallennetaan myös erillisenä PDF:nä tai tulosteena käytettäväksi siltä varalta, että verkkosivu ei ole toiminnassa.

Läheltä piti -tilanteet ja muiden vaaratilanteiden käsittely

Yrityksessä kirjataan vaaratapahtumat ylös yrityksen potilastietojärjestelmästä löytyvään yhteiseen tilaan tai vaihtoehtoisesti manuaalisen potilaskortiston yhteyteen erilliseen vaaratilanteiden vihkoon.

Vaaratapahtumiin ei kirjata potilaiden tai asiakkaiden henkilötietoja. Vaaratapahtumakirjaukset eivät korvaa asiakaskohtaisia potilas- ja asiakasasiakirjamerkintöjä, vaan ovat täydentäviä tietoja esimerkiksi Yrittäjän tapaturmavakuutusta tai riskien ehkäisyä varten.

Yrittäjä kertoo kirjaamansa vaaratapahtumat päivittäessään omavalvontasuunnitelmaa.

3.4 Ostopalvelut ja alihankinta

Ostopalvelutuottajien palvelutuotantoa valvotaan pääosin samoin keinoin kuin yrityksen omaakin tuotantoa: seuraamalla asiakkaiden kuntoutumisen kehittymistä, laadittuja potilasasiakirjoja sekä kysymällä asiakkaalta palautetta. Saatua tietoa täydennetään säännöllisellä alihankkijan kanssa käydyllä vuoropuhelulla näistä aiheista.

Tällä hetkellä yrityksellä ei ole käytössä ostopalveluita tai alihankintaa.

3.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Yrittäjä vastaa henkilökohtaisesti yrityksensä valmius- ja jatkuvuudenhallinnasta ja valmius- ja jatkuvuussuunnitelmasta.

4. Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

4.1 Toimeenpano

Ajantasainen omavalvontasuunnitelma on Yrittäjän itsensä laatima ja saatavilla kaiken aikaa yrityksen kotisivuilta ja yrityksen sisäisestä tietoverkosta. Omavalvontasuunnitelman muutokset tehdään ja päivitetään verkkoon tarpeen mukaan.

Omavalvontasuunnitelmaan tehdyt muutokset otetaan Yrittäjän arkeen ja käytäntöihin.

4.2 Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

Omavalvontasuunnitelma on nähtävillä yrityksen verkkosivuilla. Suunnitelma on saatavilla sekä sähköisesti että paperitulosteena. Suunnitelmaan kirjataan viimeisin päiväys, jolloin suunnitelmaa on muutettu, jotta asiakkaiden saatavilla on aina suunnitelman uusin versio. Omavalvontasuunnitelma on laadittava sähköisesti.

Yrittäjä varmistaa itse omavalvontasuunnitelman lisäämisen yrityksen verkkosivuille ja toimipisteisiin joko henkilökohtaisesti tai käyttämällä tarpeellista apua, kuten verkkosivujen erillistä ylläpitäjää.

Omavalvontasuunnitelman havainnot ja päivitykset käsitellään ja julkaistaan heti tarpeen mukaan tai kun omavalvontasuunnitelman seuranta muutoin toteutetaan.

Omavalvontasuunnitelman toteutumisen seurannan tulokset julkistetaan yrityksen verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa tai muulla julkisuutta edistävällä tavalla neljän kuukauden välein.

Allekirjoitus, aika ja paikka

Alajärvi 05.03.2025
Virpi Mäki-Opas